

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323201221
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2323201221.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Kataríny Arnouldovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, so sídlom F. Kapisztóryho 1, 940 36 Nové Zámky, dieťa rodičov - matka: C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXXX/X, F., toho času bytom G. H. XXXX, XXX XX I., a otec: B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXXX/X, XXX XX F., toho času Väzební věznice a ÚPVZD Brno, 4/4 vaznica B, P.O.BOX 99, 625 99 Brno Česká republika v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Galanta zo dňa 25.04.2023, č.k. 19P/58/2023-15 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo výroku o uložení povinnosti otcovi platiť výživné na maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta uznesením zo dňa 25.04.2023, č.k. 19P/58/2023-15 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým ponechal maloleté dieťa dočasne v osobnej starostlivosti matky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Otcovi uložil povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené neploleté dieťa podľa § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Vec právne posúdil podľa § 360 zákona č.161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 324 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, 2, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), § 62 ods. 3 Zákona o rodine a § 2 ods. 2 písm. c/ zák.č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s opatrením MPSVaR č. 186/2013 Z. z. Poukázal na inštitút neodkladného opatrenia, jeho účel a podmienky nariadenia. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a tvrdení v ňom obsiahnutých mal za osvedčenú dôvodnosť návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Prihliadol na to, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje výlučne matka, ktorá má podľa správy kolízneho opatrovníka vytvorené vhodné podmienky pre riadnu výchovu a výživu maloletého dieťaťa, pričom súdu doposiaľ neboli signalizované žiadne nedostatky tejto starostlivosti. Vzal v úvahu, že maloletá sa nachádza vo faktickej starostlivosti matky, preto rozhodol o jej ponechaní v tejto starostlivosti do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Zohľadnil záujem maloletej, jej vek a silnú citovú naviazanosť na matku, a vzhľadom na právny podklad pre ďalšie rozhodnutie o výživnom, túto ponechal v starostlivosti matky so zámerom konzervovať aktuálny stav. Pri rozhodovaní o uložení povinnosti otcovi platiť výživné na maloleté dieťa poukázal na ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, na povinnosť rodiča bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery

plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Zdôraznil, že súd musí určiť minimálne výživné aj sociálne odkázanému rodičovi. Prihliadol na správu kolízneho opatrovníka, z ktorej vyplýva, že pomery na strane otca sa nepodarilo prešetriť, nakoľko matka poskytla informáciu, že otec je toho času vo väzbe v Slovenskej republike, pričom výsledok lustrácie ZVJS je negatívny. Z lustrácie Sociálnej poisťovne mal osvedčené, že otec maloletého dieťaťa toho času nie je zárobkovo činný a nepoberá žiadne štátne dávky. Uviedol, že v konaní o neodkladnom opatrení nie je priestor na širšie dokazovanie a zisťovanie pomerov na strane povinného rodiča. Výživné priznané neodkladným opatrením má nevyhnutnú mieru jeho plnenia pre oprávnenú osobu a je určené len na uspokojovanie základných (osobných) potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že je povinný schopný platiť aj vyššie dávky výživného. Zdôraznil, že účelom neodkladného opatrenia nie je upraviť pomery účastníkov s konečnou platnosťou, ale ich len dočasne vyriešiť určením výživného, ktoré je povinná osoba zaviazaná platiť len v nevyhnutnej miere. Keďže otec finančne neprispieva na starostlivosť o maloleté dieťa, považoval za opodstatnené dočasne otca zaviazat' platiť výživné v zákonnej minimálnej výške, v sume prislúchajúcej výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré je povinný prispievať na maloleté dieťa, pravidelne k 15. dňu každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, a to počnúc vykonateľnosťou uznesenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti o výživnom podal odvolanie otec. Navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť a uložiť mu povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 20 eur mesačne, keďže je nezamestnaný a nie je evidovaný na úrade práce. Uviedol, že v čase, kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody v Slovenskej republike, matka bývala v jednej domácnosti v Prahe s jej priateľom z Holandska. Po jeho prepustení z výkonu trestu ho matka maloletej odvieďala do Českej republiky, kde pracovala ako tanečnica a neskôr sa riadne zamestnala vo firme J., C.. Poukázal na to, že matka maloletej nezabezpečila riadnu dochádzku do základnej školy, ale len individuálnu výuku a pohybovala sa s ňou rámci Nemecka, Česka a Slovenska. Mal za to, že matka sa snaží vyhýbať zodpovednosti a využíva jeho traumy a problémy s exmanželkou K. vo svoj prospech. Uviedol, že matka maloletej užívala drogy, nič neplatila, maloletú nepúšťala von, týrala ju. Nesúhlasil s tvrdením, že do spoločnej domácnosti s matkou maloletej neprispieval, pretože im pomáhala jeho rodina žijúca v Českej republike. Matke vytýkal, že maloletej nezabezpečila povinnú školskú dochádzku, uvedené však nemá súvis s jeho pobytom na slobode a vydaným zatýkacím príkazom, o ktorom nevedel. Vzhľadom k tomu, že mu bol uložený trest odňatia slobody 15 mesiacov, je podľa neho absurdné, ako má platiť výživné vo výške 100 eur mesačne. Podaním zo dňa 27.07.2023 otec oznámil, že prispievať na výživu maloletej bude jeho matka L. B..

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnuté uznesenie potvrdiť ako zákonné a správne. Tvrdenia otca uvedené v odvolaní považovala za nepravdivé a účelovo skreslené so zámerom očierniť ju. Uviedla, že s otcom maloletej začali spolu žiť na Slovensku, dňa XX.XX.XXXX sa im narodila maloletá A., v tom čase žili u rodičov otca. Otec má násilnú povahu, už po pôrode ju posielal do nočného klubu a jej rodičom klamal, že pracuje v Senci. V tom čase nemali peniaze ani na stravu pre maloletú, keďže otec peniaze za pôrod minul. Otec odmietal vykonávať prácu, boli v hroznej situácii, bez finančných prostriedkov a spôsob života otca sa nezmenil. Otec nakupoval veci len pre seba, kupoval si omamné látky, navštevoval herne a nakoľko odmietala robiť prostitúciu, začal byť voči nej násilný. O maloletú sa otec nestaral, mal dlhy na výživnom, v dôsledku čoho bol trestne stíhaný a odsúdený za neplnenie vyživovacej povinnosti. Koncom roku 2022 a začiatkom roku 2023 jej otec poslal z jej účtu zameškané výživné za rok 2021 a 2022. Uviedla, že maloletá nemohla navštevovať základnú školu v Českej republike, pretože sa nikde nespeli prihlásiť na pobyt, keďže otec bol stíhaný za neplnenie vyživovacej povinnosti a bol hľadaný políciou. Otec nedovolil, aby maloletá navštevovala základnú školu a chodila medzi deti, aby nevyzradila jeho pobyt. Od roku 2015-2016 ju otec opakovane fyzicky inzultoval, bola nútená ujsť, finančne jej pomáhal M. A., ktorý učil maloletú anglický jazyk. Keďže otcovi maloletej neposkytovala financie, stratil zdroj obživy, prišiel o podnájom, našla ho polícia, odpykal si trest a nakoľko sa jej následne vyhrážal udaním, vrátila sa s maloletou do bydliska jeho rodičov. Po uplynutí dvoch týždňov sa otec nezamestnal, znovu ju nútil získavať financie prostredníctvom sexu a vydieraním ju donútil vrátiť sa do Českej republiky a k prostitúcii. V súvislosti s tvrdeným údajným týraním maloletej uviedla, že na otca podala na neho trestné oznámenie, vec je vedená na OO PZ Brno-Rajhrad pod č. KRPB-110581/ČJ-2023-060 322-SLA. Zdôraznila, že maloletá navštevuje tretí ročník Základnej školy v I., psychologičku z CPPPaP v N. a psychologičku pani O. v P.. Poukázala na pripojenú správu

z diagnostického vyšetrenia vyhotovenú CPPPaP v N. dňa 22.06.2023. Mala za to, že otec obhajuje svoje zlyhania, pričom je zdravý, nič mu nebráni pracovať a prispievať na výživu svojej dcéry.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Podaním zo dňa 27.07.2023 otec oznámil, že prispievať na výživu maloletej bude jeho matka L. B..

7. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca voči výroku napadnutého uznesenia o výživnom nie je dôvodné.

8. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Pri prijímaní neodkladného opatrenia, ktoré je opatrením dočasným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú tvrdené skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

10. Súd prvej inštancie vec správne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

11. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie mal za to, že boli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia uložením povinnosti otcovi platiť výživné na maloleté dieťa v nevyhnutnej miere. Odvolací súd upriamuje pozornosť na ust. § 366 CMP, ktorého zmyslom je zabezpečenie výživy od povinného, ak nastane situácia, že výživa dieťaťa je ohrozená. Na vydanie takéhoto rozhodnutia postačí osvedčenie, že osoba povinná poskytovať výživné je rodičom a osvedčenie schopností a možností povinného. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, t.j. maloletého dieťaťa (strava, bývanie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť). Pre posúdenie potreby nariadenia neodkladného opatrenia je v danom prípade prvoradá a preukázaná existencia vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, skutočnosť, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a starostlivosť o neho zabezpečuje matka. V danom prípade otec v odvolaní uvedené nespochybnil a zároveň žiadnym spôsobom ani nepreukázal plnenie vyživovacej povinnosti k maloletej z jeho strany. Na argumenty otca týkajúce sa jeho výkonu trestu odňatia slobody a okolností spolužitia rodičov odvolací súd neprihliadal, keďže tieto nemajú vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Všetky námietky, ktoré otec uviedol v odvolaní, bude môcť uplatniť v konaní vo veci samej, teda v danom prípade v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Je potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičia k maloletému dieťaťu je prvoradou a zákonnou a preto je otec povinný zabezpečiť si svoje záležitosti a prípadne požiadať o finančnú pomoc rodinu tak, aby boli potreby maloletej zabezpečené. Súd prvej inštancie správne určil výživné v nevyhnutnej miere na zabezpečenie základných potrieb maloletej, teda výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, aktuálne predstavujúce sumu 36,65 eur (od 01.07.2023). Výška výživného bude ustálená v konaní vo veci samej, kde súd vyhodnotí možnosti a schopnosti rodičov a ich zárobkové a majetkové pomery, ako aj odôvodnené potreby dieťaťa.

12. Hoci súd prvej inštancie pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vec právne posúdil podľa § 234 a nasl. CSP a ust. § 62 Zákona o rodine, bez použitia ust. § 366 CMP, odvolací súd uzavrel, že dané pochybenie nie je dôvodom pre postup podľa § 389 CSP, a toto možno napraviť v odvolacom konaní, keď rozhodnutie súdu v napadnutom výroku o výživnom je správne a sledujúce záujem maloletého dieťaťa.

13. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti (vo výroku I., II. a III.) podľa § 387 ods. 1 CSP ako správne potvrdil.

15. O trovách konania o rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

16. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).